

ОБРАЗОВАНИЕТО В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2018/2019 УЧЕБНА ГОДИНА

Основните резултати от проведените на територията на област Добрич от Националния статистически институт (НСИ) годишни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции, показват, че:

- През учебната 2018/2019 година в детски градини са записани 5.0 хил. деца, или с 1.3% по-малко в сравнение с предходната година.
- В началното образование (I - IV клас) се обучават 5.7 хил. ученици, а в прогимназиалното (V - VII клас) – 4.6 хиляди.
- Завършилите средно образование през 2018 г. в общообразователни и професионални училища са съответно 585 и 410 ученици.
- Записаните в степен „професионален бакалавър“ на висшето образование за академичната 2018/2019 година са 764.

Предучилищно образование

През учебната 2018/2019 година броят на самостоятелните детски градини с директор в област Добрич е 84 при 1 834 за цялата страна. Броят на децата, настанени в детски градини през учебната 2018/2019 година, е 4 966, което е с 64, или с 1.3% по-малко в сравнение с предходната учебна година. Обхватът на децата в детските градини, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹, нараства с 26 процентни пункта, като през учебната 2018/2019 година достига 75.1% (за страната 78.4%).

Фиг. 1. Децата в детските градини

¹ Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възрастова група.

Средният брой деца в една детска градина за област Добрич е 59, като за градовете е значително по-голям - 133, а за селата - 24. Една група се формира средно от 20 деца, съответно 22 в градовете и 16 в селата. Средният брой деца, формиращи една група, през предходната година е бил 18. Местата в детските градини на областта са 6 563. В област Добрич на 100 деца са осигурени 132.2 места при 106.9 за страната.

Педагогическият персонал, зает в детските градини, е 518, от които 489 са детски учители. В сравнение с предходната учебна година общият брой на педагогическия персонал се запазва. През учебната 2018/2019 година 73.0% от педагогическия персонал е над 40 години, а само 1.0% са под 25 години.

Общо образование

Към 1.10.2018 година учебни занятия в област Добрич се водят в 59 общообразователни училища (при 1 955 за цялата страна), от които 3 начални, 35 основни, 4 обединени, 4 гимназии и 13 средни училища (СУ). В сравнение с предходната учебна година общият брой на общообразователните училища нараства с 1 или с 1.7%. Учениците са 12 948, разпределени в 620 паралелки. В една паралелка в общообразователни училища се обучават средно по 21 ученици (при 21 за цялата страна). В сравнение с предходната учебна година броят на учениците в общообразователните училища намалява с 462 ученика, или с 3.4%.

През учебната 2017/2018 година 610 ученици са напуснали общообразователните училища в област Добрич, от които 530 в основното образование. Най-голям е относителният дял на учениците, които са заминали в чужбина - 300, или 56.6%, следван от дела на напусналите по семейни причини - 148, или 27.9%, и на напусналите поради нежелание да учат - 9.1%.

През 2018 г. основно образование в общообразователните училища са завършили 1 648 ученици, а средно образование - 585 души.

Относителният дял на децата в общообразователните училища, изучаващи чужди езици в началните класове (I - IV), е 78.6%, като от тях най-голям е дялът на изучаващите английски език - 85.8%. Само 17 деца от началните класове в областта изучават два чужди езика.

Учителите (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) в общообразователните училища през учебната 2018/2019 година са 1 264. Жените преобладават в учителската професия, като съставляват 81.0% от общия брой на учителите в областта.

Към 1.10.2018 г. в областта функционират 3 частни общообразователни училища, като в тях са записани общо 141 ученици, или 1.1% от общия брой на учениците в общото образование.

Професионално образование и обучение

Професионалното образование и обучение в област Добрич през учебната 2018/2019 г. се осъществява в 9 професионални гимназии и 1 спортно училище. Общият брой на учащите в професионалното образование и обучение през тази учебна година е 3 044 и в сравнение с предходната учебна година се увеличава с 24, или с 0.8%.

В професионалното образование преобладават момчетата, които са 58.4% от общия брой на учениците в тази образователна степен.

През настоящата учебна година учителите (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) в професионалните училища са общо 214. Преобладаващата част от тях са жени (70.6%).

През 2018 г. средно образование в училищата по изкуствата, спортните училища, професионалните гимназии и професионалните училища с диплома са завършили 410 души, като завършилите в програми за придобиване на втора и трета степен професионална квалификация през 2018 г. са съответно 144 и 266 души.

При завършилите програми за придобиване на трета степен професионална квалификация най-висок е относителният дял на учениците, изучавали специалности в областите² „Стопански науки и администрация“ - 52.5%, следван от този на учениците в „Услуги за личността“ - 17.6%.

В програми за професионално обучение срещу заплащане за придобиване на степен на професионална квалификация в центрове за професионално обучение, професионални гимназии и професионални колежи в област Добрич са записани 458 лица на възраст 16 и повече години. По степени на професионална квалификация разпределението им е: първа степен - 355, втора степен - 83, трета степен - 20.

Придобилите степен на професионална квалификация (ПК) в област Добрич през 2018 година са 868, като най-много са получили първа степен – 337 души.

Висше образование

През учебната 2018/2019 година за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „професионален бакалавър“ в коледжите в област Добрич се обучават общо 764 души, от които български граждани са 683, или 89.4%. Жените са 60.5% от записаните студенти. През учебната 2018/2019 година броят на студентите в коледжите нараства с 5.8% в сравнение с предходната учебна година. Новоприетите студенти са 248 души, от които 90.7% са български граждани.

През 2018 г. ОКС „професионален бакалавър“ са придобили 174 студенти, от които 90.2% са български граждани. Най-голям е дялът на дипломиралите се в специалности от тесни области на образованието³ „Образование“ (31.6%), „Персонални услуги“ (19.5%), „Селско стопанство“ (14.9%) и „Информационно-комуникационни технологии“ (13.8%).

Преподавателите в коледжите в Добрич са 28, като от тях на основен договор са 19, или 67.9%.

Образователна и научна степен „доктор“

Към 31.12.2018 г. в област Добрич се обучават общо 3 докторанти, като от тях 2 са жени. Няма новоприети докторанти.

Двама са придобили образователна и научна степен „Доктор“.

² За професионалното образование и обучение областите на образование са представени според Списъка на професиите за професионално образование и обучение (утвърден със Заповед № РД 09-413/12.05.2003 г. на министъра на образованието и науката).

³ Съгласно Класификацията на областите на образование и обучение (КОО-2015, ДВ, бр. 46 от 17.06.2016 година).

Методологични бележки

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба на България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011), и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории. Основните понятия и определения на ISCED са планирани да бъдат международно валидни и съпоставими в пълния обхват на образователните системи. Класификацията се основава върху три компонента: международно одобрени понятия и определения, класификационни системи и картографиране на образователни програми и свързаните с тях квалификации в страните по света.

Националният статистически институт провежда ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учащи в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация. Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Образование и учене през целия живот“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=42).